

עבירות כנגד המוסד לביטוח לאומי

כל ישראלי משלם מדי חודש תשלומים לביטוח הלאומי, ומאות אלפים נהנים מקצבאות, מענקים והטבות שונות של המוסד. בתוך כך, לא מעטים נוקטים במעשים העלולים להיחשב לעבירה פלילית, על מנת להימנע מתשלומים או להפחיתם וכן כדי לקבל הטבות שאינן מגיעות להם. חשוב לדעת כי מדובר בעבירות הנושאות ענישה חמורה והשלכות קשות.

אילו עבירות נעשות כנגד הביטוח הלאומי?

ראשית, חשוב לדעת כי המוסד לביטוח לאומי אינו מקל ראש בניסיונות הונאה, ומפעיל מערך חקירות מיומן עם חוקרים בכל רחבי הארץ. הפעילות מבוססת על מאגר נתונים עצום של המוסד עצמו, על מערך מודיעיני ועל דיווחים שמספק הציבור. במידה שנאספו ראיות מפלילות עוברת החקירה אל המשטרה ולרוב מטופלת על ידי היאל"כ (יחידה שמתמקדת בפשיעה כלכלית). מערך נרחב זה מטפל בשורה ארוכה של עבירות כנגד הביטוח הלאומי, כאשר השכיחות שבהן הינן:

קבלת דבר במרמה - זוהי עבירה המטופלת בסעיף 415 של חוק העונשין, ועניינה בטענות שקריות ביודעין הנמסרות בעל פה, בכתב או בהתנהגות. מדובר למשל בהצהרות כוזבות על מנת לקבל אחוזי נכות גבוהים יותר, גמלת ילד נכה או קצבת ניידות. הענישה המקסימאלית עומדת על 3 שנות מאסר, או 5 שנים בנסיבות מחמירות, אך במידה שההצהרה ניתנה בתום לב, או שהאדם טרם קיבל הטבה מהמוסד, הרי שלא מדובר בקבלת דבר במרמה.

זיוף של מסמכים - הליכי המוסד לביטוח לאומי כרוכים בהמצאת מסמכים רבים ושונים, כגון מכתבי פיטורין, דוחות רווח והפסד ומסמכים רפואיים. זיוף של מסמכים מעין אלו עשוי בהחלט להיחשב לעבירה פלילית, בין אם מדובר בשינוי פרטים מסוימים, זיוף המסמך כולו או זיופים של חתימות. הענישה המרבית על עבירות אלו עומדת על שנת מאסר אחת, אך אם מטרתן הייתה לקבל דבר במרמה עלול רף הענישה לעמוד על 3 שנים בכלא.

עבירות מיסים - מן המשכורת של עובדים שכירים יורד מדי חודש תשלום מסוים לביטוח הלאומי, הכולל מס בריאות, ובתשלומים אלו נדרשים גם עצמאיים. כאשר מנסים מעסיקים ועצמאיים להפחית או להשתמט מתשלום המס מדובר בעבירה העלולה להוביל לענישה חמורה. העונשים נעים בין שנה אחת בעבירה טכנית, לשבע שנות מאסר בעבירה מהותית ובנסיבות מחמירות.